

»Våg derfor, thi I ved ikke, hvad dag jeres Herre kommer.« (Matt. 24,42)

Vidnet

I Johannes-evangeliet kaldes forløberen for Herren, Johannes, ikke for *Døberen*, og det siges ikke, at han døbte Jesus. Han omtales derimod hele tiden som et *vidne*. Det første, der siges om ham, er, at »han kom til et *vidnesbyrd* for at *vidne* om Lyset, for at alle skulle komme til tro ved ham« (kap. 1,7). Hvis det ligger os på sinde, at andre skal komme til troen, da kan vi af Johannes lære, hvad det er at vidne for andre om Herren. Lad os derfor indmelde os i første klasse i hans skole!

Første skoledag

»Dette er Johannes' *vidnesbyrd*, dengang jøderne sendte præster og levitter ud til ham fra Jerusalem, for at de skulle spørge ham: Hvem er du?« (Johs. 1,19). Den første dag vidner Johannes ikke om Herren, men om sig selv.

Hvis ikke man kan vidne sandt om sig selv, kan man ikke vidne overbevisende om Herren.

Johannes' selvvidnesbyrd afslører, at han, der var tidens største mand, havde alt andet end store tanker om sig selv. Når han vidner, hører enhver straks, at han, den frygtløse, var *ydmgy af hjertet*. Han lader dem forstå, at han ikke er værdig til at udføre den allerringeste tjeneste for Herren: at løse hans skobånd.

Hvis han i dag blev opfordret til at gøre rent i mødelokalet, ville han ikke afslå det, men først sige: »Anser I virkelig mig for værdig til at gøre det for Herren? Jeg føler mig helt uværdig til overhovedet at gøre noget for ham!«

Den tone er ikke almindelig. Lad os derfor tilbringe hele dagen med denne første vidne-lektie – måske bliver vi nødt til at lære lektien om og om igen! Nogle lærer den aldrig.

Alle Herrens sande vidner har imidlertid et tilsvarende selvvidnesbyrd. *Esajas*, den største af profeterne, udbrød: »Det er ude med mig!« Så langt ned kom han.

Paulus, den største af apostlene, sagde: »Jeg er ikke værdig at kaldes en apostel,« og han mente det af sit ganske hjerte.

Dette vidnesbyrd springer vi helst over eller nøjes med at lære udenad, så vi siger: »Vi er jo alle syndere,« men det selvvidnesbyrd gør ikke indtryk på nogen, thi det er jo en undskyldning.

Har vi ikke dette vidnesbyrd om os selv, afslører vi dermed, at vi lever *på afstand af Herren*, thi i hans nærhed og lys bøjes al storhed og alt hovmod i støvet.

Man hører adskillige vidne om Herren på en sådan måde, at de fremhæver sig selv (deres tro eller deres udholdenhed el-

ler deres indsats i bøn eller noget fjerde). Den slags vidnesbyrd er svage, hvor høj-røstet de end fremføres. De bortleder opmærksomheden fra Herren, men det skal man ikke, når man vidner.

Der rettes også mange opfordringer i dag, ikke mindst til unge mennesker, om at stille sig til tjeneste. Hvor vigtigt, at disse opfordringer ikke giver de unge en fornemmelse af, at de er meget betydningsfulde!

Johannes gik så vidt, at han afskrev overhovedet at være *nogen* (hverken Kristus eller Elias eller profeten), han var kun et *noget*, nemlig en røst af en, der råber i ørkenen: »Jævn Herrens vej,« og disse ord var ikke engang hans egne, men profeten *Esajas*'.

Anden skoledag

»Den næste dag ser han Jesus komme hen imod sig, og han siger: Se Guds lam, som bærer verdens synd. Det er ham, om hvem jeg sagde: Efter mig kommer en mand, som er kommen forud for mig, thi han var til før mig. Og *jeg kendte ham ikke*« (1,29-31).

Nu åbenbarer han, hvem Jesus er, men understreger samtidig, at *han ikke kendte ham*. Dette er afgørende for ethvert overbevisende vidnesbyrd, thi dermed understreger Johannes, at *ingen kan kende Jesus af sig selv*.

Det glemmes ofte, og så fremstiller man Herren i populære vendinger, som om det var den klareste sag af verden at lære ham at kende – ja, næsten som skulle menneskene genkende ham. Han er imidlertid Ordet, der blev kød – hvordan skulle nogen kunne kende, endsige genkende ham? Han er *Guds hemmelighed* (Kol. 2,2).

Han er ovenfra, men ethvert menneske er nedenfra, og ingen, der er nedenfra, kan se Guds rige, altså se Herren (Johs. 3,3). Enhver genkendelsesmulighed er udelukket.

Sådan var det også for Johannes, og det understreger han ved at sige det to gange (1,31 og 33): »Jeg kendte ham ikke. Jeg kendte ham ikke.«

Kun fordi han fik hjælp ovenfra, så hans øjne åbnedes, kunne han se, hvad ingen ellers kan se, og så lærte han ham at kende, som han ikke kendte.

Ved den hjælp, han fik ovenfra, kunne han sige: »*Jeg har selv set* ...« (1,34) – det må enhver kunne sige, hvis hans vidnesbyrd skal virke troværdigt!

»Jeg har selv set, og *jeg har vidnet!*« De to ting hænger uløseligt sammen.

»Jeg har selv set og jeg har vidnet:

Han er Guds Søn!« Det havde kød og blod ikke åbenbaret ham, thi det kan kød og blod ikke åbenbare – det havde hans himmelske Fader åbenbaret ham!

Derfor havde Johannes vidnesbyrdet i sig selv, thi den, som tror på Guds Søn, har vidnesbyrdet *i sig selv* (1. Johs. 5,10). Der var ikke noget andet menneske, der havde dette vidnesbyrd, og Johannes havde derfor ingen anden at støtte sig til; men det gør ikke noget, når man har vidnesbyrdet i sig selv. Det indre vidnesbyrd, nedlagt af Helligånden i et menneskehjerte, er af guddommelig oprindelse; det er ovenfra; vel kan det anfægtes, men det kan ikke overvindes; det besejrer derimod verden, thi det er født af Gud (1. Johs. 5,4).

Dette indre vidnesbyrd er forudsætningen for at kunne vidne for andre om ham, som ingen kender, og som ingen kan lære at kende af sig selv. Jo renere det indre vidnesbyrd er, des mere overbevisende virker vidnesbyrdet i ord og handling.

Da Johannes så Jesus komme hen imod sig, siger han: »Se Guds lam, som bærer verdens synd« (1,29). Når han siger »se«, kan man nemt misforstå ham, thi der kom ikke gående noget lam, men et menneske. Hvem kan se, at han er Guds lam? Ingen uden den, hvis øje Gud oplader! Johannes havde selv set, derfor taler han *troens* ord, der kan åbne andres øjne til også at se. Han dramatiserer ikke; det gør ingen, der selv har set, for han ved, at drama aldrig kan åbne blindes øjne; han bruger få ord; det gør enhver, der selv har set; mange ord kan bortvejre det guddommelige. Johannes vidner, idet han ser Jesus komme gående; han er grebet af Herrens nærhed og bliver derfor i den stilhed, der griber syndere i Guds nærhed, og i den bruger han kun få ord. De få ord lever endnu. De var altså levende, ja meget levende!

Det er den dag i dag ufatteligt, at han længe før Herrens død og korsfæstelse kunne se, at han er *Guds lam, der bærer verdens synd*. Gud kan vise de sandt ydmyge den evige virkelighed. Han, der to gange understreger: »Jeg kendte ham ikke!« kendte Jesus bedre end alle andre i samtiden. Det havde Gud, der åbner blindes øjne, gjort.

Hans korte vidnesbyrd har den evige verdens kraft i sig. Det kan vi mærke endnu to tusinde år efter. Et bombardement af ord vidner om kødelighed. Derfor er der ingen sand kraft i dem.

Tredie skoledag

»Den næste dag stod Johannes der igen

med to af sine disciple. Og da Jesus kommer gående, ser Johannes på ham og siger: Se Guds lam« (1,35).

Han stod der igen. Den, der går i videnskole hos Johannes, lærer, at hvor Gud har sat ham, må han være – igen – og igen – og igen. Pligtforsømmelse svækker vidnesbyrdet.

Tænk blot, hvis han ikke havde stået der igen! Så var Jesus gået forbi – og Johannes havde ikke mødt ham igen!

Der var kun to af hans disciple. Hvor var de andre? Tænk, hvad de gik glip af! De to, der atter stod der, blev Jesu disciple. De andre, som ikke var der, kom senere i strid med en jøde om renselse (3,25), men hvad udrettede de dermed?

Medens Johannes og de to af hans disciple atter stod der, *kommer Jesus gående.* Han bestemmer selv, hvornår han vil komme – tænk, hvor frygteligt ikke at være der, når han kommer – tænk, hvor herligt at være på plads, når det sker! De andre disciple anede det ikke; de var der jo ikke – og mon de nogen sinde her i livet blev klare over, hvad de mistede den dag, fordi de ikke var der igen? Vi kan miste det vigtigste uden at blive klare

over det før på regnskabsdagen.

Det er Jesus, der tager initiativet til at komme – og han lader sig aldrig hindre i at komme, når han vil. Undertiden kommer han, hvor man mener, det er udelukket. Engang kom han til sine disciple hen over søens bølger.

Hvad gjorde Johannes, da Jesus kom? To ting, der hænger nøje sammen. Det første var, at han *så på Jesus.* Her er tale om noget mere end blot at se med de naturlige øjne; han så på ham med troens øjne; det var, som så han Kongen i hans skønhed; det var, som han både så og smagte, at Gud er god; han så hen til ham og strålede af glæde. Han blev selv forvandlet, thi den, som med utildækket ansigt skuer Herrens herlighed, han forvandles til lighed med ham. Det var ikke et flygtigt blik på Herren, thi den, der virkelig ser Herren, kan aldrig få sine øjne væk fra ham. Det *andet*, han gjorde – og bemærk, at det gjorde han, medens han ser på Herren (altså med blikket på Herren, ikke på tilhørerne) – var, at han *sagde: »Se Guds lam!«*

Tre ord, men hvilken åbenbaringskraft i dem! Den dag i dag fornemmer vi deres

overbevisende magt og kraft. Ikke et stormløb af ord, men blot tre ord. Johannes vidste, at den virkelige virkelighed er uforståelig for mennesket, som mennesket er, og at nok så mange ord, understregninger, argumenter og gebærder ikke gør den mere forståelig. Ordene må være Ånd og liv, thi da kan det ske, at de opvækker døde, giver blinde synet og døve hørelsen, så mennesket opvækkes til at se og høre den virkelige virkelighed.

Det skete her, thi de to disciple hørte, hvad han sagde, og de fulgte efter Jesus. Nu så de, hvad Johannes så, og som ingen kan se af sig selv: Jesus er Guds lam.

Der er flere skoledage i vidneskolen, men lad os tænke efter, om vi har lært tilstrækkeligt de tre første dage. Hvis ikke, må vi hellere gå om; vi har en tålmodig lærer, thi det er ikke Johannes, men Johannes' Herre, der er den egentlige underviser – han stiller store krav, men er meget tålmodig. Han kan ikke bruge noget af det, kødet finder på, men han holder alligevel ud med os, så vi kan blive hans vidner i Helligåndens kraft.

Herrens første spørgsmål

Johannes-evangeliet er skrevet så hemmelighedsfuldt, at man tvinges til at læse meget langsomt, hvis man ønsker, at Helligånden skal udlægge det; hvert ord synes mættet med indhold, og det, der ikke siges, men som man umiddelbart venter skulle siges, må man også lægge mærke til.

»I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud.« Det er det første, Johannes siger, og det gør os straks stille. »Og Ordet blev kød og tog bolig iblandt os« (kap. 1,14) – det gør os også stille og forventningsfulde, thi nu venter vi spændte på, hvad der er det første, som Ordet, der blev kød, siger. Det må jo have kolossal betydning.

Det første, Ordet, der blev kød, siger i Johannes-evangeliet, er et spørgsmål, rettet til de to disciple, der stod der igen næste dag sammen med Johannes og hørte ham sige: »Se Guds lam!« Da de hørte dette, fulgte de efter Jesus. Han vendte sig om, og da han så, at de fulgte med, siger han til dem: »Hvad søger I?« (1,38)

Hvad søger I?

Er dette spørgsmål aktuelt i dag? Er det også rettet til dig og mig? Thi hvis det er tilfældet er det det vigtigste spørgsmål i vort liv.

Jesus *vendte sig om*, før han stillede dette spørgsmål til de to disciple. Engang, da store skarer fulgtes med ham, vendte

han sig også om, men da stillede han dem ikke dette spørgsmål; da sagde han disse »hårde« ord: »Hvis nogen kommer til mig og ikke hader sin fader og moder og hustru og børn og brødre og søstre, ja endog sit eget liv, kan han ikke være min discipel« (Luk. 14,25-26).

Hvorfor sagde han ikke således til de to disciple? Fordi han så, at de allerede var opfyldt i deres tilfælde, således som det angives af evangelisten med disse enkle ord: »*da han så, at de fulgte med.*« Det betyder »naturligvis« ikke, at han bare så, at de legemligt fulgte efter ham; nej, det betyder, at han så, at de i *egentligste mening* fulgte efter ham, at de altså havde sat alt andet til side for at følge ham.

Til sådanne er hans spørgsmål rettet: »Hvad søger I?« At søge kan være mange forskellige ting, men den, der ikke søger Gud af hele sit hjerte, søger ham slet ikke. Og om dette er tilfældet eller ej, kan kun Herren, der kender hjerterne, se.

Hvor bor du?

Deres svar afslører deres hjerters indstilling. Medens flertallet søger lykke eller fred eller noget andet, søgte de to disciple ikke noget for dem selv. Således ses det klart, at de virkelig hadede deres eget liv. Johannes' vidnesbyrd: »*Se Guds lam!*« havde gjort så overvældende et indtryk på dem, at de gav afkald på alt deres eget for

helt at hengive sig til Ordet, der blev kød, og hvis herlighed de nu havde set et glimt af.

»Rabbi, hvor bor du?« Nu var han deres Mester, og nu ville de gøre sig til eet med ham. De ville lære ham at kende, således som man kun lærer et menneske at kende ved at komme i hans hjem. Deres højeste ønske var ikke centreret i dem selv, men i ham. Deres hjerter vidste, før deres forstand vidste det, at det evige liv er at kende ham. Han var deres hjerters dybe længsel.

Kom og se!

Det er det *andet* ord, vi hører af Ordet, der blev kød og tog bolig iblandt os. Det har naturligvis evighedsvægt langt ud over, hvad nogen af os kan fatte.

Vi forstår måske lidt af det, når vi lytter til de samme ord, således som de lyder, når det er mennesker, der siger til ham: »Kom og se!« Hvad havde de at vise ham? *En stinkende grav* (kap. 11,34 flg.).

Det er i sidste instans hvad mennesket har at vise den levende Gud! Alt, hvad vi er, og alt hvad vi har, ender i en stinkende grav!

Men når han siger: »*Kom!*« da indbyder han, den evige, os små, der er fra i går, og da kan enhver, der vil, komme til Ham, der er Livet, og hos ham få det evige liv. Den rigdom på barmhjertighed og

nåde, der ligger i hans »Kom!« kan ingen udtømme, men lad os atter og lytte til dette ene ord fra Ordet, der blev kød og tog bolig iblandt os, så dets dragende magt over os aldrig ophører eller aftager.

Han siger også: »... og se!« Han har noget at vise os, som kun kan ses, når han oplader vort øje derfor. Han havde intet ydre at pege på; om han på det tidspunkt overhovedet havde et hjem, ved jeg ikke; men hvad enten det var tilfældet eller ej (han siger jo, at Menneskesønnen har ikke det, hvortil han kan hælde sit hoved), så havde han, hvor han end opholdt sig, noget overvældende at vise dem, der havde øjne at se med – thi han boede i *Faderens favn* (kap 1,18), han var jo Menneskesønnen, som vel var steget ned fra Himmelen, men var dog *altid i Himmelen* (3,13). Hos ham var Himmelen åben, hos ham kunne de se, ja smage den evige verdens udtømmelige rigdomme.

*Da gik de med og så,
hvor han boede*

Blev de skuffede? Hvis de havde søgt,

hvad denne verden byder på, da var de blevet dybt skuffede, thi han ejede intet. Der fandtes mangfoldige, der havde langt mere at byde på af denne verdens herligheder. Han havde jo frivilligt gjort sig fattig for deres og vor skyld.

Nu var det lykkeligvis ikke denne verdens glans, de søgte. De kendte af gode grunde ikke det herlige vers:

*Verden ejer ingen lyst,
som kan fylde dette bryst,
men når du mig bliver nær,
Himlen alt jeg ejer her!*

– men de oplevede det! Hos ham fandt de mættelse for deres sjæle.

Det var en forsmag på den evige bolig, Kristus beredte dem. Han sagde senere: »Fader, jeg vil, at hvor jeg er, skal også de, som du har givet mig, være hos mig, så de må skue min herlighed, som du har givet mig« (kap. 17,24) – og tænk, nu oplevede de noget heraf!

Der gives i Guds uendelige omsorg for os evighedsstunder af en ubeskrivelig fyl-

de. Det erfarede de to disciple, der hørte hans første spørgsmål og fulgte hans første indbydelse.

Og de blev hos ham den dag

Han sendte dem ikke hurtigt bort; det gør han aldrig. De blev hos ham resten af dagen.

Spildte de tiden? Nej, nu oplevede de, hvad tiden først og fremmest skal bruges til!

Senere sagde han: »Bliv i mig, så bliver jeg også i jer ... Den, som bliver i mig, og jeg i ham, han bærer megen frugt; thi skilt fra mig kan I slet intet gøre« (15,4-5).

Ordet, der blev kød og tog bolig iblandt os, sagde om sine egne ord: »De ord, som jeg har talt til jer, er Ånd og er liv« (6,63). Da de to disciple hørte hans første spørgsmål og fulgte hans første indbydelse, kunne de sige: »Af hans fylde har vi alle modtaget, og det nåde over nåde« (1,16) – den første nåde banede vejen for den næste, og det tog aldrig slut.

Tendenser i tiden

Det forfærdeligste, der kan ske mennesker, er, at Gud overlader dem til dem selv. Da synker de, hjælpeløse under deres tilbøjeligheder og drifter, ned til et uværdigt liv. Apostelen *Paulus* har beskrevet denne rædsel i Rom. 1,18-32.

Vi er tilbøjelige til at mene, at det kun er verdens børn, Gud vil give hen, men at det aldrig kan ske med menigheden. Lad os imidlertid huske, at Israels folk også mente, at det kun var hedningerne, Gud overlod til at gå deres egne veje, men at han altid ville bevare sit folk fra så frygtelig en skæbne – og hvordan det så gik!

Når verdens børn gives hen

Paulus siger, at Gud gav dem hen i »deres hjerters lyster« (Rom. 1,24); hermed tilkendegiver han, at Gud gav dem hen i, hvad de havde lyst til. Derfor oplever verdens børn det slet ikke som en straf, men snarere som løsnelse af nogle snærende bånd. Medens Guds bevarelse opleves som »tvang«, er det derimod »frigørelse«, når han giver dem hen!

Gud gav dem hen til »vanærende lidenskaber« (vers 26), men da det var »deres hjerters lyster«, følte de ikke selv, at det var vanærende; det var jo »naturligt«.

Deres sind blev »uværdigt« (vers 28); det viser sig bl.a. i, at de giver deres bifald til alle dem, der handler syndigt og uværdigt (vers 32).

Gud lader syndens tyngdekraft virke

uhindret; han giver menneskene hen i alle deres lyster, der kun drager nedad, og han griber ikke ind for at standse faldet, men lader det fortsætte, til det ender i fortabelsen.

I mennesket selv er der intet, der kan ophæve syndens og lysternes tyngdekraft. Jo dybere de synker, des mere højlydt lyder det bifald, de giver deres egen elendighed.

Når Gud giver sit folk hen

I menigheden kæmper Ånden imod kødet. Det nye menneske, der er skabt efter Kristi billede, higer efter hellighed, medens det gamle menneske vil udfolde sig efter sine lyster.

De åbenbare syndige lyster får ikke lov til at udfolde sig i menigheden, dertil er Åndens disciplin endnu for stærk. Der er derimod lyster og tilbøjeligheder, der ikke anses for syndige, men som det vil være forfærdeligt, om Gud giver menigheden hen i dem.

En af disse tilbøjeligheder er *drengekådhed*. I slutningen af Jerusalems og Judas historie inden bortførelsen til Babylon gav Gud dem drenge til øverster og *lod drengekådhed herske over dem* (Esaj. 3,4) og gav dem således hen i dårskab, munterhed og blåøjet optimisme: de havde forkastet ham som deres underfulde rådgiver, derfor siger Herren: »Mit folk har en dreng ved styret, og over dem hersker kvinder« (kap. 3,12).

Drengekådhed er noget ganske naturligt og kan ikke anses for ondt eller skæbnesvangert, når det er på den plads, hvor det hører hjemme, d.v.s. i drengenes og de unges leg, sport og lignende.

Drengekådhed findes altid, hvor der endnu ikke er mands modenhed, og man kan endda glæde sig over den, hvor den udfolder sig uskyldigt, umiddelbart og uskrømtet. Den hører en vis periode til og har ingen skabende evne. Udvikler drengen sig normalt, vokser han fra den.

Drengekådheden er tilbøjelig til at gå over stregen, thi kådheden er i modsætning til besindigheden impulsiv, overoptimistisk og kaster let hæmningerne af sig. Hvis ikke den holdes på plads, ynder den at optræde, spille en rolle og gøre sig gældende. Den er ikke ven af Alvoren og befinder sig ikke vel i stilheden.

I *Ordsprogene* tales der meget om de *tankeløse* og *sorgløse*. Hermed tænkes der på dem, der burde være vokset fra deres drengekådhed, men er blevet i den. »Hvor længe vil I tankeløse elske tankeløshed?« lyder spørgsmålet; hvis de bliver i den, »vil tankeløses egensind blive deres død, og tåbers sorgløshed blive deres undergang« (Ordspr. 1,22, 32).

Drenges og unge menneskers tankeløse impulsivitet og sorgløshed kan være charmerende, men vokser de ikke fra den i tide, må der *tugt* til, for at »de tankeløse kan få klogskab, ungdommen kan få kundskab og kløgt« (Ordspr. 1,4).

Hermed er en af menighedens opgaver i forhold til børnene og de unge beskrevet. Den går ud på at hjælpe dem så dybt ind i de hellige skrifter, at de derved bliver *belært, irettesat, genoprejst og optugtet i retfærdighed, så at Guds-mennesket bliver fuldt beredt, vel skikket til al god gerning* (jvnf. 2. Tim. 3,16-17).

Hvor denne hellige opgave varetages i Ånd og sandhed, holdes drengeskådheden på plads og kommer aldrig til at spille nogen rolle i menigheden. Men hvor den ikke gennemføres, er der i vore dage virkelig fare for, at Gud, der ikke skånede sit udvalgte folk fra drengeskådheden og dermed gav det hen, ej heller vil skåne menigheden for denne straf.

Thi i vore dage, især siden 68-oprøret, har den holdning, som profeten karakteriserer som *drengeskådhed*, ikke været under gavnlig disciplin i samfundet og søger også at trænge ind i menighederne. Det kan man vist ikke være blind for, med mindre man ikke ønsker at se det.

Mere om drengeskådhed

Hvor Guds frygten hersker, udelukker den drengeskådheden. Ingen kan finde på at karakterisere Herren Jesus som »drengeskåd«, heller ikke apostlene. De er derimod prægede af Guds frygt.

Derimod finder vi, at apostlene – uden direkte at tale om drengeskådhed – er på vagt imod den i menighederne. Deres bestræbelser går ud på at hjælpe Guds børn frem til »*de voksnes stade*« (Hebr. 6,1), d.v.s. til åndelig modenhed, mandsmodenhed i Kristus, så de virkelig kender Herren og vandrer med Ham.

Brevene i Det nye Testamente viser os tydeligt, hvor højt apostlene satte standarden for menighederne, og hvor ansvarsfuldt de arbejdede på, at den skulle blive nået.

Det er umuligt at finde nogen godkendelse af den *tankeløshed og sorgløshed*, som er den uafslagne drengeskådheds kendetegnsmærke.

Når vi tænker på en ung mand som *Timoteus*, fristes vi til med en moderne tids opfattelse af, hvad man kan kræve af de unge, at bebrejde Paulus, at han stiller for store krav, når han pålægger ham at være *et forbillede for de troende* i tale, i færd, i kærlighed, i troskab, i renhed (1. Tim. 4,12).

Kun således kan Timoteus afværge, at nogen (end ikke den mest kritiske) kan ringeagte ham, når han, ung som han er, træder frem for forsamlingen.

Der er som sagt ikke noget direkte

ondt eller skadeligt ved den drengeskådhed, der hører en vis alder til. Kun når den vinder indpas i menigheden og lidt efter lidt accepteres, måske endog vinder bifald, volder den skade og kan føre til noget mere forfærdeligt, end man overhovedet tænkte sig muligt, da man godkendte den. Thi hvis Gud »giver dem drenge til øvrster«, og »drengeskådhed skal herske over dem« (Esaj. 3,4), da opleves det af mange ikke umiddelbart som noget forfærdeligt, endsige som en Guds dom og straf! Ganske som verden ikke lider under, at Gud giver den hen i deres lyster, men oplever det som frigørelse, lider mange i menighederne rundt om i Skandinavien heller ikke under, at Gud giver dem hen i deres lyster, i dette tilfælde drengeskådheden, thi når man ikke har stræbt efter åndelig modenhed, er man forblevet på et åndeligt barnestadium, hvor drengeskådhed ikke opleves som noget skadeligt, men som noget ganske naturligt, noget man dybest set *har lyst til*.

Derfor lider man ikke under, at Guds frygten trænges hen i et hjørne af menigheden, og at et muntert, fornøjeligt, oprømt, kammeratligt forhold til Gud bliver det fremherskende. Ordet bliver ikke udlagt, så hjerterne kommer til at brænde af kærlighed til Herren, men man serverer i stedet for mange historier, beretninger og »oplevelser« og kalder dem for »vidnesbyrd«. Lovsangen lider katastrofalt, men flertallet sukker ikke derunder, thi de har lyst til den verdsligt prægede og verdsligt lydende musik og sang. At det er Herren, der giver dem hen deri, har de ingen anelse om og bæver ikke ved muligheden deraf. Menighedslivet tømmes for Guds frygt, værdighed og substans – og tænk, det er Gud, der står bag! Han lader dem få, hvad de ønsker og har lyst til; det er at give dem hen!

Her er sandelig noget at frygte! Det er alt andet end en selvfølge, at en menighed gennemgår en udvikling, der består i *stadig åndelig fremgang, vækst og fornyelse*. Det modsatte synes at være det hyppigste.

Tilstanden iblandt os

Ånden og kødet kæmper imod hverandre i enhver kristen og enhver forsamling. Jeg vil slutte med nogle ord om de forsamlinger og kredse, jeg bedst kender. Guds frygten og drengeskådheden ligger også der i indbyrdes strid. (Der er næsten altid borgerkrig i de helliges forsamlinger og *må* være der!)

Men Gud ske evindeligt lov og tak, at

Guds frygten endnu holder stand! De mange ældre og stille i landet udgør et stærkt værn. Hvad deres eksempel og lønkammergerning betyder, vil først evigheden bringe klart for lyset.

Men også blandt de unge er der adskillige, der allerede har fået øren at høre med og derfor ikke er modtagelige for den drengeskåde forkyndelse af det drengeformøjelige »evangelium«. De skelner Hyrdens røst fra alle de andre røster. De er heller ikke interesserede i den drengeskåde mødeform, men har respekt for det hellige. Deres glæde er derfor ikke tom, men ren. De lytter, når Skrifterne gennemgås og udlægges i sammenhæng, og de fordyber sig i Den hellige Skrift. Og når de opfordres til at træde frem, gør de det i beskeden frimodighed med frygt og bæven.

Også når disse unge får opgaver i børne- og teen-age-arbejdet, afviser de *det drengeskåde* – men er det rigtigt? Er drengeskådheden ikke netop på sin rette plads blandt børn og teen-agere? Jo, når de spiller bold, har vi ingen indvendinger. Men når de samles under Ordet, aflægger disse unge ledere enhver form for drengeskådhed, thi *nu taler de på Herrens vegne* – og Han er aldrig drengeskåd!

Kampen mellem kødet og Ånden, drengeskådheden og kendskabet til Herren, hører aldrig op, før Herren åbenbarer sig. Den er alvorligere, end vi til daglig tænker på. Thi – som det fremgår af artiklen i januar om *menigheden og antikristendommen* – vi er af natur Guds fjender, altså antikristelige, hvoraf følger, at drengeskådheden ikke er en neutral holdning, når den gør sig gældende i menigheden, men efter sit væsen *antikristelig*.

At blive givet hen deri er så frygtelig en dom, at vi af hjertet beder Gud den Almægtige om for Jesu skyld at bevare os og menighederne derfra!

Et memento!

»*Hvilken Gud er det, I dyrker?*« Det råbte Kierkegaard sine samtidige i ørene. Lad hans råb nå os og vække os! Hvilken Gud er det, vi dyrker? Hvis det er *Israels Helige, Han, der er den, Han er, Den Al-lerhøjeste, Den almægtige, himmelens og jordens Skaber, Hærskarers HERRE, Abrahams, Isaks og Jakobs Gud, vor Herres Jesu Kristi Gud*, da er enhver form for drengeskådhed bandlyst – da tjener vi HERREN i frygt og fryder os med bæven (Salme 2,11).